

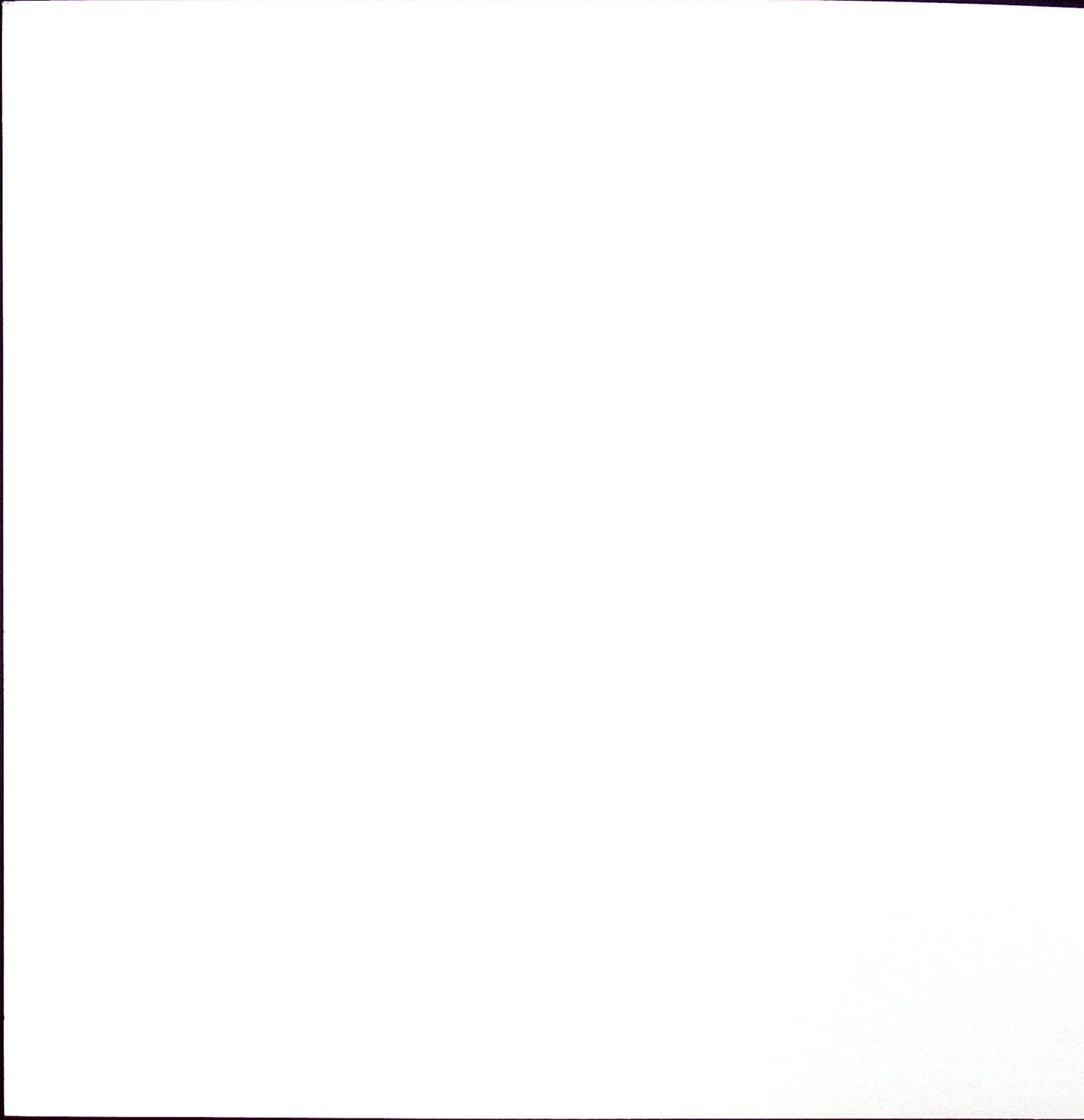
M A L A R S T W O

Stanisław
BATRUCH

LUBIN 1.IX - 17.X 1999

GALEERIA ZAMKOWA

STANISŁAW BATRUCH urodzony w 1935 w Zagórzu. Studia artystyczne w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom na Wydziale Malarstwa pod kierunkiem prof. Hanny Rudzkiej Cybisowej w 1966. Obecnie profesor tej uczelni, prowadzi Pracownię Malarstwa na Wydziale Grafiki.

Zorganizował ponad 30 wystaw indywidualnych, w tym w ostatnim okresie: 1990 — Muzeum Celle (Niemcy), 1995 — Muzeum Jever (Niemcy), 1996 — Blau Galerie Seeheim (Niemcy), 1997 — Galeria „M” Wihlemshaven (Niemcy), Galeria Kunst Diesain Altstadt, 1998 — Galeria „Chodor” Wrocław.

Brał udział w ponad 90 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą. Ważniejsze ostatnio:

1991 — Kunsthalle Darmstadt — Mediolan-Pforzheim.
Europejska wystawa pt. „Ucieczka”

1995 — „9 × Polska” Lille (Francja)

1997 — Pedagogzy z ASP, Ronneby

1998 — Pedagogzy z ASP — TPSP Kraków.

Ważniejsze nagrody w ostatnich latach: wyróżnienie na Festiwalu Malarstwa Współczesnego w Szczecinie w 1988, nagroda ministra kultury i sztuki II stopnia 1990, Srebrny Medal i wyróżnienie na Międzynarodowym Biennale Malarstwa w Koszycach 1989, prestiżowa nagroda Fundacji Heitlanda w Celle (Niemcy) 1990.

Prace w zbiorach muzealnych — Muzeum Narodowe w Krakowie, Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze, Muzeum Okręgowe w Krośnie, Muzeum Historyczne w Sanoku, w Zbiorach Wydziału Kultury m. Krakowa, Muzeum Sztuki Współczesnej w Grazu (Austria). Ponadto w galeriach i zbiorach prywatnych w kraju i za granicą, m.in. w Austrii, Australii, Czechach, Niemczech i w USA.

W DRODZE II 100 × 150 cm, akryl na płótnie

Od wielu lat obserwuję rozwój sztuki Stanisława Batrucha i wydaje mi się, że malarstwo jego osiągnęło swoistą pełnię. Znaleźć w nim możemy wszystko to czego oczekujemy od dzieł dojrzałych, także wielkich artystów minionych epok. Jest więc w nich specyficzny i charakterystyczny dla malarza opis świata i jest też apel do naszej wrażliwości artystycznej, apel o zanurzenie się w świat jego niepowtarzalnej wizji malarskiej. Jest też w tym malarstwie w pełni świadoma i każdorazowo wystudiowana interpretacja zasady kompozycji: wspaniałe nasycona, mocna i zdecydowana, plama barwna i wreszcie silna ekspresja podporządkowana osobistej wizji malarskiej. Ja osobiście odnajduję w ostatnich dziełach Batrucha także pewien nastrój pogody, radości, uspokojenia jakie — być może — niesie świadomość osiągnięcia celu.

Źródłem twórczości Batrucha jest dziś, jak i dawniej, wszystko to co go otacza; to aktualne, frapujące, porywające lub przerażające. Analityczny, porządkujący umysł artysty tworzy z tego pomysły, koncepty, syntetyczne wyobrażenia przyszłych dzieł. Dalej taki pomysł poddawany jest wielokrotnej obróbce. Powstają serie szkiców, opracowań studyjnych. Dopiero wówczas zaczyna się właściwy proces malowania, tworzenia obrazu: złożony, czasem żmudny i nieraz trwający długo.

Dawniej wszystko to obracało się wokół potocznej rzeczywistości w sposób bardziej dosłowny. Dyktowała to być może stała aktualność zniewolenia z zewnątrz, w obrazach z wcześniejszego okresu często symbolizowana barierami, szlabanami osaczenia, ludzi szamoczących się w zamkniętym kręgu niemożności! Obrazy te były dramatyczne i w jakiś sposób niezamknięte. Dziś artysta odnajduje też w otaczającym świecie rozliczne zagrożenia, lecz te mają charakter wewnętrzny, pochodzący z egzystencjalnych problemów jednostki nie zaś z zagrożenia totalitaryzmem. Tak więc widzimy jak przeraża artystę wizja upadku człowieka. Najezony igłami i strzykawkami „Uzależniony” jest tego przykładem. Strzęp człowieka, bezwolna masa materii ulegającej samozniszczeniu, przypowieść o ludzkiej ułomności o tym co może spotkać mnie, ciebie, każdego z nas! W ten sposób wkraczamy w ów świat przypowieści o ludzkim życiu. Kobiety w rozkwicie swojej zalotności lub rozplotkowania, układy międzyludzkie, ludzie prości,

NOCNE SPOTKANIE 120 × 140 cm, akryl na płótnie

odnajdujący się w zapamiętanej pracy, stanowią więc wątki treściowe malarstwa Batrucha. Wszystko to uogólnione w formie i narracji, stanowi nie tyle opis symptomów ludzkiej egzystencji, ile przedstawioną w sposób malarski refleksję artysty na temat ludzkiej kondycji.

Podobnie jak w owych obrazach — przypowieściach o człowieku, przebiega proces kreowania pejzaży, stanowiących jedną z dominant twórczości Batrucha. Fascynacja miejscem (nieraz dla mniej wyrobionego obserwatora banalnym, nic nie znaczącym), pozwala na to, że wokół tematu zaczyna się istny „taniec” myśli, conceptów, szkiców, aż wreszcie musi dojść malowanie. Jest to proceder właściwie klasyczny, niemal akademicki, ale już tu pojawia się owa tendencja do uogólniania formy. Później przychodzi czas na poszukiwanie dominanty kolorystycznej, tego co stanowić ma ów czasem nieuchwytny (na pierwszy rzut oka) ton podstawowy obrazu, a dalej także miejsc, które nasz artysta podkreśla teksturą, budującą materialność struktury obrazu. Wszystko to po to, aby później kolejnymi warstwami farby uzyskać wibrację plam barwnych, materialność i autonomiczność formy.

Tak w kolejnych fazach malowania, gdzie spontaniczna gestyka, często zamykająca plamę barwną kardynalna figurą koła lub owalem, spotyka się w obrazie z refleksją, oszczędnym stosowaniem efektów formalnych, wreszcie z dbałością o zamysł kompozycyjny i ową tendencją do stosowania uogólnionej formy barwnej, decyduje się końcowy rezultat, całość! Spontaniczna zmysłowość faktury i gestyki, siła i wyporność plamy barwnej, umiejętność abstrahowania, szczególnie zaś odrzucania szczegółu na rzecz uogólnionej charakterystyki, sprawiają, że mamy do czynienia z malarstwem urokliwym kolorystycznie, malarstwem o wielkiej sile oddziaływania, monumentalnym i niezwykle dojrzałym.

ANDRZEJ POLLO
(w czerwcu 1999 r.)

GRUPA 100 × 81 cm, akryl na płótnie

PLOTKI 100 × 80 cm, akryl na płótnie

S P O N S O R Z Y :

Centrala
Cuprum Bank SA
59-300 Lubin, ul. Rynek 23
tel. (076) 842 64 01, fax (076) 844 36 69

"BOMABOL" Sp. z o.o.
59-300 Lubin, ul. Kolejowa 8
tel. (076) 844 10 17, fax (076) 842 63 70

Wydawnictwo Popularnonaukowe „Linea”
59-300 Lubin, ul. M. Skłodowskiej-Curie 91
tel. (076) 847 86 99, fax (076) 847 86 71

OŚRODEK KULTURY „WZGÓRZE ZAMKOWE”

59-300 LUBIN, UL. M. PRUZI 7 I 9

TEL. (076) 844 16 78, FAX (076) 844 49 19

DYREKTOR NINA STĘPIEN

KURATOR NINA STĘPIEN, ANNA GOŁĘBIEWSKA

DRUK · WYDAWNICTWO POPULARNONAUKOWE „LINEA”

LUBIN, UL. M. SKŁODOWSKIEJ-CURIE 91

ISBN 83-87695-25-4

Na okładce: OCZEKIWANIE 80 × 100 cm, akryl na płótnie

